МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ім. І. А. МАРКІНОЇ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ

Розробник:
Вікторія ВОРОНІНА
доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної, к.е.н., доцент

Полтава 2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Управління інноваціями
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної
Контактні дані розробника, який залучений до викладання	Вороніна Вікторія, к.е.н, доцент Контакти: ауд. 489, навчальний корпус № 4 ПДАУ e-mail: viktoriia.voronina@pdaa.edu.ua Сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/voronina-viktoriya-leonidivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність **Освітня програма**	073 Менеджмент ОПП Менеджмент підприємства
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з економіки підприємства, менеджменту, маркетингу, бренд-менеджменту, комунікативного менеджменту, операційного менеджменту, управління персоналом

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування системи спеціальних знань у здобувачів вищої освіти з питань управління інноваціями, забезпечення інноваційного розвитку економічних систем, оцінювання їхнього інноваційного потенціалу, обґрунтування та реалізації ефективних управлінських рішень з розвитку економіки на інноваційних засадах.

Основні завдання навчальної дисципліни:

– усвідомлення принципів формування й реалізації державної інноваційної політики, основних напрямів вдосконалення інноваційної діяльності в окремих галузях економіки;

– формування у майбутніх фахівців мобільних динамічних систем, що розвиваються в інноваційному менеджменті;

– опанування практичних методів стратегічного управління інноваціями;

– організації, планування, фінансування та оцінювання інноваційної діяльності підприємств.

Компетентності:

загальні:

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до адаптації та дій у новій ситуації.

Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

фахові:

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання:

Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Демонструвати навички стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику; ідентифікувати ризики в агропродовольчій сфері.

Програма та структура навчальної дисципліни:

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	073МЕН_бд_2022[1] (стн)				073МЕН_бз_2022[1] (стн)			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Інноваційний менеджмент – його сутність і теоретичні основи	10	2	2	6	12	2		10
Тема 2. Державна підтримка інноваційної діяльності	8	2		6	10			10
Тема 3. Функції і об’єкти інноваційного менеджменту	10	2	2	6	12	2		10
Тема 4. Технологія, методи і прийоми інноваційного менеджменту	11	2	2	7	12		2	10
Тема 5. Організаційні форми інноваційної діяльності	12	2	2	8	10			10
Тема 6. Стратегічний аспект управління інноваційним розвитком	12	2	2	8	11			11
Тема 7. Планування інноваційної діяльності	12	2	2	8	11			11
Тема 8. Вибір організаційних форм управління інноваційною діяльністю	12	2	2	8	11			11
Тема 9. Управління персоналом в інноваційній організації	12	2	2	8	13		2	11
Тема 10. Управління інноваційним проектом	14	4	2	8	13	2		11
Тема 11. Ефективність інноваційної діяльності підприємства	12	2	2	8	10			10
Тема 12. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері	10	2		8	10			10
В т.ч. індивідуальні завдання: контрольна робота					20			20
Усього годин	**135**	**26**	**20**	**89**	**135**	**6**	**4**	**125**
Екзамен	27				27			

Оцінювання результатів навчання:

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю				Разом
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи*	Розв'язування тестів	Екзамен	
ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень	5	7	-	5	17
ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації	5	11	10	5	31
ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним	5	16	-	5	26
ПРН 18. Демонструвати навички стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику; ідентифікувати ризики в агропродовольчій сфері	5	6	10	5	26
Разом	**20**	**40**	**20**	**20**	**100**

* в т.ч. індивідуальні завдання: контрольна робота для зво заочної форми навчання

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

денна форма навчання

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язування тестів	Екзамен	
Тема 1. Інноваційний менеджмент – його сутність і теоретичні основи	2	3			5
Тема 2. Державна підтримка інноваційної діяльності		3	4		7
Тема 3. Функції і об'єкти інноваційного менеджменту	2	3			5
Тема 4. Технологія, методи і прийоми інноваційного менеджменту	2	4	4		10
Тема 5. Організаційні форми інноваційної діяльності	2	3			5
Тема 6. Стратегічний аспект управління інноваційним розвитком	2	3			5
Тема 7. Планування інноваційної діяльності	2	4	4		10
Тема 8. Вибір організаційних форм управління інноваційною діяльністю	2	3			5
Тема 9. Управління персоналом в інноваційній організації	2	4	4		10
Тема 10. Управління інноваційним проектом	2	4	4		10
Тема 11. Ефективність інноваційної діяльності підприємства	2	3			5
Тема 12. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері		3			3
Екзамен				20	**20**
Разом	**20**	**40**	**20**	**20**	**100**

заочна форма навчання

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				**Разом**
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи*	Розв'язування тестів	Екзамен	
Тема 1. Інноваційний менеджмент – його сутність і теоретичні основи		3			3
Тема 2. Державна підтримка інноваційної діяльності		3	4		7
Тема 3. Функції і об'єкти інноваційного менеджменту		3			3
Тема 4. Технологія, методи і прийоми інноваційного менеджменту	10	4	4		18
Тема 5. Організаційні форми інноваційної діяльності		3			3
Тема 6. Стратегічний аспект управління інноваційним розвитком		3			3
Тема 7. Планування інноваційної діяльності		4	4		8
Тема 8. Вибір організаційних форм управління інноваційною діяльністю		3			3
Тема 9. Управління персоналом в інноваційній організації	10	4	4		18
Тема 10. Управління інноваційним проектом		4	4		8
Тема 11. Ефективність інноваційної діяльності підприємства		3			3
Тема 12. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері		3			3
Екзамен				20	**20**
Разом	**20**	**40**	**20**	**20**	**100**

* в т.ч. індивідуальні завдання: контрольна робота

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 135 год. Кількість кредитів – 4,5. Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика навчальної дисципліни:

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із директором ННІ).

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій: Закон України від 14.09.2006 р. № 143-V. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16
2. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07 2002 р. № 40-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15
3. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19
4. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011. р. № 3715-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17
5. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 16.07.1999 р. № 991-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14
6. Безгін К. С., Клименко Ю. М. Управління інноваціями: навч. посібник. Вінниця: ДонНУ, 2017. 207 с.
7. Василенко В. О., Шматько В. Г. Інноваційний менеджмент: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, Фенікс, 2018. 440 с.
8. Вороніна В. Л. Стратегічне управління інноваційним розвитком на державному рівні. *Нобелівський вісник*. 2021. № 1(14). С. 25-34. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/12169
9. Вороніна В. Л. Сучасні тенденції інноваційного розвитку в умовах нерівномірності глобального економічного розвитку. *Наука і техніка сьогодні. Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Техніка», Серія «Фізико-математичні науки»*. Випуск № 5(5) 2022. С. 20-33. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/12172
10. Вороніна В. Л., Зюкова М. М., Артеменко А. Є. Оцінка інноваційного потенціалу підприємства як засіб ефективного управління його розвитком. *Економічний простір. Збірник наукових праць.* 2020. № 162. С. 57-63. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9469
11. Вороніна В. Л. Карпенко В. С., Рубанська К. В. Концептуалізація теоретичних основ поняття «інновація»: сучасний погляд. *Вісник Черкаського*

національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Економічні науки». 2021. Випуск № 3 (2021). С. 57-64. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/11542

12. Вороніна В. Л., Клименчукова Н. Інноваційний розвиток: етапи, теорії, тенденції. *Формування ринкової економіки в Україні*. 2021. Вип. 46. С. 13-24. URL: http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/economics/article/view/3557

13. Вороніна В. Л., Мілька А. І. Інноваційні методи діагностики ефективності управління підприємств та організацій споживчої кооперації. Випереджаючий інноваційний розвиток: теорія, методика, практика: монографія / за ред. к.е.н., доцента Ілляшенко Н. С. Суми : Триторія, 2018. С. 304-312.

14. Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти: монографія. Вип. 2 / за ред. К. В. Ковтуненко, Є. І. Масленнікова. Херсон: Грінь Д.С., 2017. 906 с.

15. Маркіна І. А., Вороніна В. Л., Хорошко Д. Р. Управління інноваційним потенціалом як фактор стратегічного розвитку та конкурентних переваг підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2020. Вип. № 3 (26). С. 76-81, URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9008

16. Маркіна І. А., Вороніна В. Л., Філатова К. Є. Менеджмент персоналу в умовах стійкого інноваційного розвитку підприємства. *Підприємництво та інновації*. 2021. № 17. С. 39-42. URL: http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/420

17. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 292 с.

18. Управління інноваційними проектами: навч. посібник / уклад.: Н. Н. Пойда-Носик, І. І. Черленяк. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.

Допоміжні

19. Вороніна В. Л., Іщейкін Т. Є. Управління інноваційним потенціалом як інструмент забезпечення конкурентних переваг підприємства. *Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики* : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., 19 травня 2021 р. Полтава: ПДАА, 2021. С. 69-71.

20. Державне стимулювання інноваційного розвитку суб'єктів господарювання: методологічні засади, світовий та вітчизняний досвід : монографія / за заг. ред. Л. С. Захаркіної. Суми : Сумський державний університет, 2019. 200 с.

21. Збаразька Л. О., Рижиков В. С., Єрфорт І. Ю., Єрфорт О. Ю. Управління проектами. навч. посібник. Київ.: Центр учбової літератури, 2018. 168 с.

22. Зось-Кіор М. В., Семенюта М. В. Система оцінки персоналу підприємства в конкурентних умовах ведення бізнесу. *Ефективна економіка*. 2020. № 2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7648

23. Інноваційний менеджмент : підручник / П. П. Микитюк [та ін.]; за

ред. д-ра екон. наук, проф. П. П. Микитюка ; Тернопіл. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ : Економічна думка, 2019. 517 с.

24. Маркіна І. А., Більовська О. О., Ганженко Д. О. Методологічні засади потенціалу підприємства та його структуризація. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. Серія: Економічні науки.* Чернівці: ПВКФ «Технодрук». 2017. Вип. 4 (68). С. 108-119.

25. Маркіна І. А., Вороніна В. Л., Філатова К. Є. Інноваційна активність підприємств України: проблеми та перспективи розвитку. *Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору*: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, 24 березня 2021 року. ПДАА, 2021. С. 203-205. URL: https://drive.google.com/file/d/1deDC1LCF120mZ3EaXqb6tZnRmQ5gNOib/view

26. Станкевич І. В., Гавриленко Т. В. Конспект лекцій з дисципліни «Управління інноваціями». Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2020. 69 с.

27. Стратегія інноваційного розвитку України на період до 2030 року. URL: https://chamber.kr.ua/chleni-tpp/100-ekonomichni-novini/1775-stratehiia-innovatsiinoho-rozvytku-ukrainy-na-period-do-2030-roku.html

28. Шегда А. В. Основы менеджмента: уч. пособие. Киев: Знание, 1998. 512 с.

29. Бондар К. Оцінка ризиків реалізації інноваційного проекту. URL: http://www.rusnauka.com/20_PRNiT_2018/Economics/23668.doc.htm

30. Волощук В. Р. Механізми активізації інноваційного розвитку. *Інноваційна економіка*. 2019. № 7-8 (81). С. 27-33.

31. Данило С. І. Ефективність інновацій в роздрібній торгівлі. *Соціально - економічні проблеми сучасного періоду України*. 2019. № 3 (137). С. 50-54.

32. Левицька С. О., Полюхович М. Д. Джерела фінансування інноваційної діяльності в Україні. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. Острог: Вид-во НУ»ОА», березень 2017. № 4 (32). С. 55-58.

33. Маркіна І. А., Вороніна В. Л. Управління прибутком торговельних підприємств: монографія. Полтава: Вид-во ПП «Астрая». 2018. 167 с.

34. Малій О. Г. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності в Україні. *Вісник ХНТУСГ ім. П. Василенка*. 2018. № 193. С. 247-256. URL: http://journals.uran.ua/index.php/wissn021/article/view/148579/147821

35. Об'єкти та суб'єкти інноваційної діяльності. URL: https://pidruchniki.com/1054070263332/investuvannya/obyekti_subyekti_innovatsiynoyi_diyalnosti

36. Перерва П. Г., Романчик Т. В. Інноваційна діяльність як фактор економічної безпеки промислового підприємства. Інструменти та методи комерціалізації інноваційної продукції: монографія / заг. ред. С. М. Ілляшенко, О. А. Біловодської. Суми, 2018. С. 56-74. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPIPress/39604/1/Pererva_Innovatsiina_diialnist_2018.pdf

37. Стойко І. І. Управління інноваціями (програма, курс лекцій, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, тести). Навч.-

метод. посібник. Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2018. 200 с.

38. Управління інноваційним проектом. URL: vo.ukraine.edu.ua/mod/resource/view.php?id=18518

39. Швиданенко Г. О., Ніколайчук О. А. Напрями вдосконалення мотивації діяльності підприємств в умовах інтелектуалізації економіки. *ВІСНИК ЖДТУ*. 2016. № 1 (75). С. 130-135.

40. Яковлєв А. І. Аналіз стану інноваційної діяльності в Україні та шляхи його поліпшення. *Наука та наукознавство*. 2018. № 2 (100). С. 29-44. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPIPress/37962/1/2018_Yakovliev_Analiz_stanu.pdf

41. Яненко М. Б., Жданова Е. Л. Обеспечение конкурентоспособности предпринимательских структур на основе результатов инновационной деятельности. *Интернет-журнал «НАУКОВЕДЕНИЕ»*. 2016. Т. 8. № 2. URL: http://naukovedenie.ru/PDF/75EVN216.pdf

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

42. http://www.industry.com.ua/ – сайт Міністерства промислової політики України.

43. http://www.sdip.gov.ua – сайт Державного департаменту інтелектуальної власності.

44. http://www.FreePatentsOnline.com – безкоштовний онлайновий каталог патентів з можливістю пошуку.

45. http://www.cordis.lu/ – сайт Європейської асоціації трансферу технологій, інновацій та промислової інформації.

46. http://www.europe-innova.org/ – сайт Європейського порталу INNOVA, присвяченого ініціативам в галузі інновацій.

47. http://innopolis.info/ – сайт, присвячений інноваціям та інвестиціям.

48. http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1023-12 – Офіційний сайт Верховної Ради України.

49. http://www.stat.gov.ua – Офіційний сайт Державної служби статистики України.

50. http://www.biz-registr.com.ua/?ct=12 – Офіційний WWW-Регістр бізнес- сайтів України і зарубіжжя.

51. http://www.min.gov.ua – Офіційний сайт Кабінету міністрів України.